

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको
तेस्रो त्रैमासिक प्रगति विवरण
(PROACTIVE DISCLOSURE)

आ.व. २०७८/०७९

माघ-चैत्र

प्रकाशक:

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

सिंहदरवार, काठमाडौं ।

बिषय सूची

१.	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको स्वरूप र प्रकृति.....	१
२.	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार.....	२
३.	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण:.....	४
३.१.	कर्मचारी संगठन संरचना.....	५
३.२.	कर्मचारी संख्या विवरण.....	७
३.३.	कार्यविवरण.....	८
३.३.१.	नीति योजना तथा अनुगमन महाशाखा.....	८
३.३.२.	जोखिम न्यूनीकरण तथा कार्यसञ्चालन महाशाखा.....	१२
४.	प्राधिकरणबाट प्रदान गरिने सेवा,.....	२०
५.	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका कर्मचारीको जिम्मेवारी विवरण,.....	२५
६.	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:.....	२५
७.	निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी.....	२५
८.	निर्णयउपर उजुरी सुन्ने अधिकारी,.....	२५
९.	यस अवधिमा सम्पादन गरेको कामको विवरण,.....	२५
१०.	सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद.....	३४
११.	ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची,.....	३४
१२.	आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण,.....	३५
१३.	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको वेवसाइट.....	३६
१४.	वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवम् प्राविधिक सहयोग र सम्झौता विवरण.....	३६
१५.	सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन.....	३६
१६.	वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि.....	३६
१७.	सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना उपलब्ध गराईएको विषय.....	३६
१८.	सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सो को विवरण.....	३६

१. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको स्वरूप र प्रकृति विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १० बमोजिम यस राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको स्थापना भएको हो । कार्यकारी प्रमुखको नियुक्ति २०७६/०७/२९ गते भएसँगै प्राधिकरण स्थापना भएको हो । सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् रहेको छ भने माननीय गृहमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति रहेको छ । परिषद् र समितिको सदस्य-सचिवका रूपमा यस प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख रहने व्यवस्था ऐनले गरेको छ । यस प्राधिकरणले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी केन्द्रीय स्रोत निकायको रूपमा कार्य गर्ने अधिकार रहेको छ । हाल यसको कार्यालय सिंहदरबार, काठमाण्डौमा रहेको छ । प्राधिकरणको स्थापनासँगै विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा तदारुकताकासाथ अघि बढेको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ अनुसार केन्द्रमा प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् रहने व्यवस्था छ । यसले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति तथा योजनाहरू तर्जुमा गर्ने कार्य गर्दछ । परिषद् मातहतमा रहने गरी गृहमन्त्रीको अध्यक्षतामा कार्यकारी समिति रहने र उक्त समिति अर्न्तगत रहने गरी राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको व्यवस्था गरिएको छ । त्यसै गरी उक्त ऐनले प्रदेश स्तरमा मुख्यमन्त्रीको अध्यक्षतामा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति रहने जसले परिषद्बाट स्वीकृत राष्ट्रिय नीति तथा योजनाको अधीनमा रही प्रदेशमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा योजना तर्जुमा गर्ने गर्दछ । सोही ऐन बमोजिम हरेक जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारी संयोजक रहने गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रहन्छ भने गाउँ /नगर कार्यपालिकाका अध्यक्ष/प्रमुखको अध्यक्षतामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन हुने व्यवस्था रहेको छ ।

२. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार

- (क) परिषद् तथा कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत योजना, कार्यक्रम तथा निर्णय कार्यान्वय गर्ने, गराउने,
- (ख) विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी केन्द्रीय स्रोत निकायको रूपमा कार्य गर्ने,
- (ग) नदी नियन्त्रण, बाढी, पहिरो, भूकम्प, भू-मण्डलीय तापमान वृद्धि, जलवायु परिवर्तन, भू-उपयोग र विभिन्न प्रकोप तथा विपद्का सम्भावित कारक र न्यूनीकरणका उपायको विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने,
- (घ) प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आवधिक योजना निर्माण गर्न आवश्यकता अनुसार आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने,
- (ङ) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा गैरसरकारी संस्था, निजी क्षेत्र एवं स्थानीय समुदायलाई संलग्न गर्ने, गराउने तथा तिनीहरूको कार्यमा समन्वय एवं सहजीकरण गर्ने,
- (च) सङ्घ, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा खोज तथा उद्धार समूहको गठन तथा क्षमता विकास गरी प्रभाकारी खोज, उद्धार तथा राहत प्रदान गर्ने, गराउने,
- (छ) विपद्को घटना हुनासाथ त्यस्ता घटनाबाट असर पर्न सक्ने क्षेत्रमा रहेका व्यक्तिलाई उद्धार गर्ने, गराउने र विपद् प्रभावित बासिन्दाको जीउधनको भरपर्दो सुरक्षा व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्ने,
- (ज) विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार समूह, फ्लाइङ्ग स्क्वाड, स्थानीय समुदाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल स्काउट, स्वयंसेवक, प्राविधिज्ञ लगायतका सरोकावाला संस्थालाई परिचालन गर्ने, गराउने,

- (झ) विपद्का घटना पश्चात मानविय सहायताका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खोज, उद्धार समूह एवं प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- (ञ) विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा प्राप्त हुने अन्तर्राष्ट्रिय, द्विपक्षीय एवं बहुक्षीय सहायताको एकीकृत अभिलेख राख्ने,
- (ट) राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको विकास तथा सञ्चालन गरी विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्कको सङ्कलन, विश्लेषण, भण्डारण तथा सम्प्रेषण गर्ने, गराउने,
- (ठ) नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय लगायत अन्य संस्थालाई विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित विषयमा सल्लाह सुझाव दिने,
- (ड) सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानले आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारलाई दिनु पर्ने विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत अभिमुखिकरण तालिमको विषय र मापदण्ड तोक्ने,
- (ढ) विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीयस्तरका प्रशासनीक तथा सुरक्षा संयन्त्र तत्काल परिचालन हुने गरी दुरुस्त राख्न लगाउने,
- (ण) विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने, गराउने,
- (त) विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि भू-विज्ञान, भूकम्प विज्ञान, जल तथा मौसम विज्ञान, भौगोलिक सूचना प्रणाली, दूर संवेदन (रिमोट सेन्सिङ) प्रणाली, पूर्व चेतावनी प्रणाली लगायतका आधुनिक तथा परम्परागत प्रविधिहरूको अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने र उपयुक्त प्रविधिको उपयोग गर्ने, गराउने,
- (थ) विपद्का सम्भावित घटनाको बारेमा सम्बन्धित सबैलाई पूर्व जानकारी गराउन, तत्काल सूचना सङ्कलन, विश्लेषण तथा सम्प्रेषण गर्ने र खोज, उद्धार तथा राहत सम्बन्धी कार्यको

समन्वय तथा परिचालन गर्न राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने,

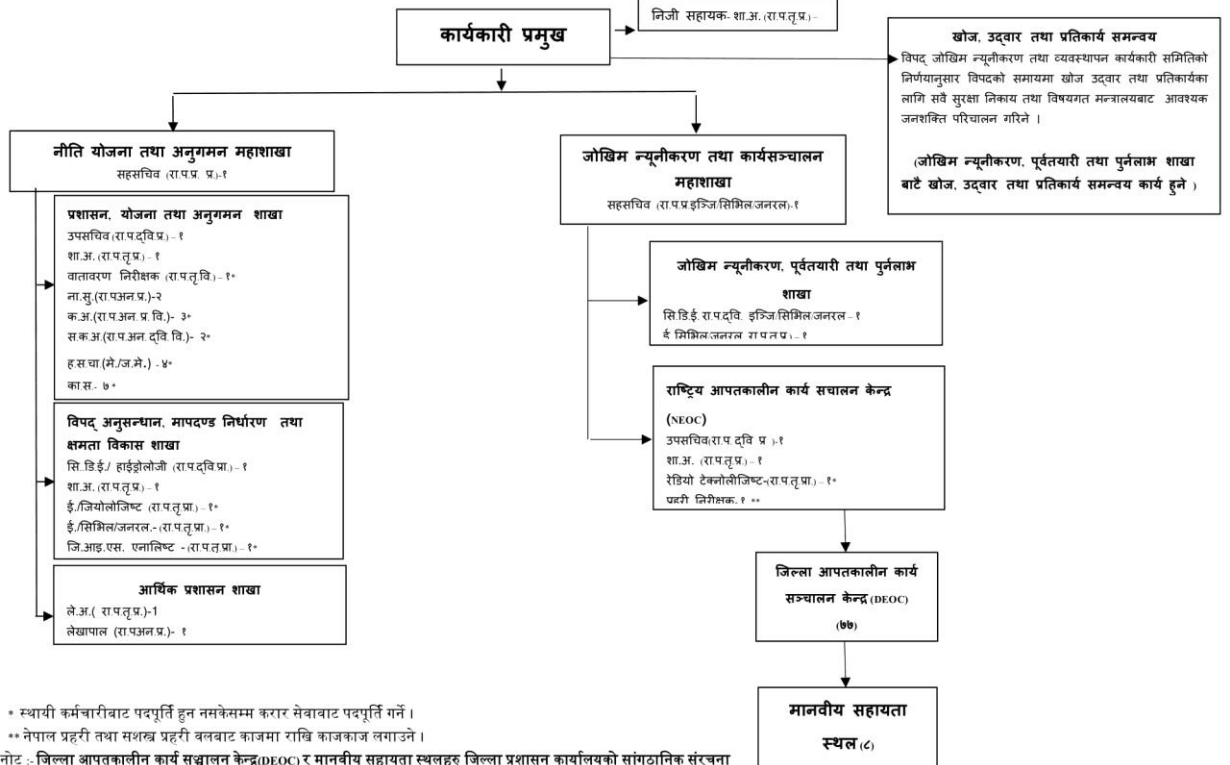
- (द) विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुने गरी फ्लाइङ्ग स्क्वाड गठन गर्ने,
- (ध) विपद्को समयमा खोज, उद्धार तथा राहत कार्यका लागि तत्काल परिचालन गर्ने स्वयंसेवक ब्यूरो गठन गर्ने,
- (न) विपद् प्रभावित क्षेत्रका नागरिकहरुलाई अस्थायी पुनर्स्थापना तथा सिकाइ केन्द्रको निर्माणमा स्थानीय समुदाय एवं स्वयंसेवकहरु परिचालन गर्ने, गराउने,
- (प) विपद् प्रतिकार्यमा निजी तथा गैरसरकारी संस्था, स्थानीय समुदाय तथा अन्य सरोकारवालालाई समन्वयात्मक रूपमा परिचालन गर्ने, गराउने,
- (फ) विपद्का लागि आपत्कालीन गोदाम घर सञ्चालन गर्ने तथा प्राप्त राहत सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने,
- (ब) विपद् बाट प्रभावित व्यक्तिका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गर्ने, गराउने,
- (भ) विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग तथा अन्य निकायले कार्यकारी समितिले निर्धारण गरेको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाह गरे नगरेको विषयमा अनुगमन गरी कार्यकारी समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने,
- (म) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने, गराउने ।

३. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण:

नेपाल सरकार मन्त्रपरिषदको मिति २०७७/०६/११ को निर्णयानुसार स्वीकृत भई हाल कायम रहेको राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको संगठन संरचना देहाय बमोजिम रहेको छ ।

३.१.कर्मचारी संगठन संरचना

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको संगठन संरचना

भूकम्प पुनर्निर्माण इकाई दरबन्दी

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवासमूह/	दरबन्दी संख्या	कैफियत
१.	सहसचिव	राप्रथम.प.	प्रशासन	१	
२.	सि.ई.डि.	राद्वितीय.प.	ईन्जिनियरिङ्गजेनेरल/सिभिल/	१	
३.	उपसचिव/शाखा अधिकृत	रातृतीय/द्वितीय.प.	विविधतथ्याङ्क/	१	
४.	शाखा अधिकृत	रातृतीय.प.	न्यायकानून/	१	
५.	सूचना प्रविधि ईन्जिनियर	रातृतीय.प.	ईन्जिनियरिङ्ग	१	
६.	ईन्जिनियर	रातृतीय.प.	ईन्जिनियरिङ्गजेनेरल/सिभिल/	२	
७.	नायब सुब्बा	राप्रथम.अनं.प.	नेपाल प्रशासनसामान्य / प्रशासन	२	
८.	कम्प्युटर अपरेटर	राप्रथम.अनं.प.	विविध	१	
९.	सब ईन्जिनियर	राप्रथम.अनं.प.	ईन्जिनियरिङ्गसिभिल/	२	
१०.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	-	१	
११.	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	मेकानिकल.मे.ज/	१	
अस्थायी दरबन्दी जम्मा				१४	
जम्मा (भूकम्प पुनर्निर्माण इकाई समेत)				५२	

३.२.कर्मचारी संख्या विवरण

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण (दरबन्दी र हालको कर्मचारीको अवस्था)

सि.नं	पदको नाम	श्रेणी/तह	सेवा	समुह	दरबन्दी	कार्यरत	कैफियत
१	कार्यकारी प्रमुख	विशिष्ट			१	श्री अनिल पोखरेल	
२	सह सचिव	रा.प.प्रथम	नेपाल प्र.		१	श्री अनिता निरौला श्री हरि प्रसाद घिमिरे	
३	सह सचिव	रा.प.प्रथम	नेपाल इ.	सिभिल	१	श्री रामेश्वर मरहट्टा	
४	उप सचिव	रा.प.द्वितीय	नेपाल प्र.	सा.प्रशासन	२	श्री कृष्ण प्रसाद शर्मा डा. डिजन भट्टराई श्री माधव प्रसाद ढकाल श्री हिरादेबि पौडेल श्री देवी पाण्डे खत्री श्री प्रदर्शनी कुमारी श्री ध्रुव बहादुर खड्का	दरबन्दी २ जना मात्र
५	सि.डि.ई.	रा.प.द्वितीय			१	श्री राजेन्द्र शर्मा (प्रा.) श्री सुन्दर शर्मा प्रा.) श्री विजय राना मगर	
६	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	सा.प्रशासन	४	श्री भिमराज बस्नेत श्री दिपेश विडारी श्री गणेशदत्त ओझा श्री ममता ओझा श्री जितेन्द्र अधिकारी श्री गोमा पौडेल श्री अम्बिका खत्री श्री गंगा सुवेदी भट्टराई श्री सुष्मा पोखरेल (हुंगेल) श्री प्रमेश शिवा श्री ऋषिकेश खतिवडा श्री वैकुण्ठ पौडेल	दरबन्दी ४ जना मात्र
७.	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	लेखा		१	श्री राजेन्द्र ओझा	
८	मेटेरियोलोजिष्ट	रा.प.तृतीय	मेटेरोलोजी		१	रिक्त	
९	इञ्जिनियर	रा.प.तृतीय	जनरल		२	श्री सुशिलकुमार श्रेष्ठ श्री बालादिप शर्मा	
१०	प्रहरी निरीक्षक	रा.प.तृतीय			१	श्री जगता गाह मगर	
११	सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक	रा.प.तृतीय			१	श्री पुरुपोत्तम भण्डारी	
१२	जियोलोजिष्ट	रा.प.तृतीय	जियो इञ्जि.		१	रिक्त	
१३	वातावरण निरीक्षक	रा.प.तृतीय			१	श्री रिना चौधरी	
१४	जि.आई.एस.एनलिष्ट	रा.प.तृतीय			१	रिक्त	
१५	रेडियो टेक्नोलोजीष्ट	रा.प.तृतीय			१	रिक्त	
१६	नायव सुब्बा	रा.प.अनं.प्र.	सा.प्रशासन		२	श्री सञ्जय श्रेष्ठ श्री युवराज पञ्जानी श्री सुदर्शन खनाल	

						श्री कमला शर्मा	
१७	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	लेखा		१	श्री मातुका प्रसाद कोइराला	
१८	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.			३	श्री उदेन सुवेदी श्री दिपक कुमार खड्का श्री सजिव कार्की (करार) गृह	
१९	स.क.अ.	रा.प.अनं.द्वि.			२	श्री गणेश बहादुर धामी	
२०	ह.स.चा.	श्रेणी विहीन	मे/ज.मे		४	श्री दिनेस सुवेदी श्री सविन कटेल श्री सुर्य बहादुर थापा श्री नसिर तामाङ श्री देवराज ढुंगेल श्री फत्तबहादुर थापा श्री अशोक बहादुर उप्रेती	
२१.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन	सा.प्रशासन		७	श्री उद्धवप्रसाद ढुंगाना श्री यज्ञप्रसाद मैनाली श्री निर्मलादेवी रावल (करार) श्री सुष्मा बुढाथोकी (करार) श्री कल्पना राई श्री खिमलाल चौधरी श्री सुजन निरौला	
जम्मा:					३८		

३.३.कार्यविवरण

३.३.१.नीति योजना तथा अनुगमन महाशाखा

प्रशासन, योजना तथा अनुगमन एवम् विपद् अनुसन्धान, मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकास लगायत आर्थिक प्रशासन सम्बन्धमा समेत देहायका कार्यहरु यस महाशाखाबाट सम्पादन गरिन्छ ।

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राधिकरणको वार्षिक नीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने, गराउने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् र कार्यकारी समितिबाट निर्णय भए अनुसार गर्नुपर्ने कार्यहरुको लागि योजना तर्जुमा गर्न, कार्यान्वयन गर्ने, गराउने साथै कार्यकारी समितिको निर्णय अनुसार सूचना सबै सरोकारवालालाई उपलब्ध गर्ने, गराउने ।

- प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आवाधिक योजना, दीर्घकालीन योजना, वार्षिक नीति, रणनीति निर्माण गर्न आवश्यकतानुसार आर्थिक एवम् प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- गृह मन्त्रालयसगुं समन्वय गरी विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह लगायत अन्य निकायहरूसगुं समन्वय गर्ने,
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न अन्तराष्ट्रिय निकाय/संस्था, गैरसरकारी संस्था, नीजि क्षेत्र, Civil Societyहरूको विवरण अद्यावधिक गर्ने साथै आवश्यक समन्वय गर्ने,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिले प्राधिकरणको संरचना, संगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी सर्वेक्षण गर्ने निर्णय गरेमा त्यस्तो सर्वेक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- प्राधिकरणको प्रशासनीक (कर्मचारीको काज, भ्रमण, विदा लगायत) कार्य गर्ने, गराउने ।
- प्राधिकरण अन्तरगतका कर्मचारीको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने, गराउने ।
- विपद् सम्बन्धी विभिन्न समारोह, दिवस, गोष्ठी, कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने ।
- विपद् सम्बन्धी सूचना प्रणाली (DIMS) लाई व्यवस्थित ँव प्रभावकारी रूपमा सञ्चालनको ब्यवस्था मिलाउने ।
- विपद् सम्बन्धी अन्य निकायहरू Department of Hydrology and Metrology, Department of Mine and Geology आदिसंग Automation गर्ने कार्य गर्ने, गराउने ।

- मनसुन, बाढी पूर्व सूचना, जोखिम नक्सांकन, लगायत जलजन्य प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यकता/माग अनुसार प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूलाई प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने।
- जलविज्ञान, जलगुण तथा थिग्रेनी र हिमनदी, हिमतालहरूको मोडलिङ मार्फत विगतको घटनाक्रमको विश्लेषण गर्ने तथा भविष्यको आउन सक्ने विषम परिस्थितिको आँकलन गर्ने (Reconstruction of past events and Scenario development of Future states)
- विषम हावापानीको अवस्थामा विशेष सूचकहरू (Index) को थप अध्ययन, अनुसन्धान विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र प्राधिकरणलाई उपलब्ध गराउने।
- विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मन्त्रालय, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह लगायत अन्य निकायहरूको सम्बन्धमा कार्यकारी समितिले निर्धारण गरेको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाह गरे नगरेको विषयमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने, गराउने।
- प्राधिकरणबाट सम्पादन भएका आवधिक योजना, क्षेत्रगत योजना, दीर्घकालिन योजना तथा वार्षिक कार्यक्रमहरूको समिक्षा गरी प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने, गराउने।
- नेपाल सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्षेत्रमा गरेका द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धता र रणनीतिहरूको आवश्यकतानुसार कार्यान्वयन गर्ने, गराउने तथा सोको प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्बन्धीत निकायमा पेश गर्न सहयोग गर्ने।

- प्राधिकरण मातहत रहने DEOC तथा मानवीय सहायता स्थलहरूको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गर्न, गराउने साथै DEOC तथा सहायता स्थलहरूको नियमित अनुगमन गर्ने, गराउने ।
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारबाट कार्यान्वयन भएको कार्यक्रमहरूको अभिलेख तथा विपद् सम्बन्धी सूचना अद्यावधिक गर्ने, गराउने ।
- सूचना तथा प्रविधि सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने, गराउने ।
- प्राधिकरणको प्रशासनिक तथा खरिद इकाइको काम गर्ने, गराउने ।
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान खोज तथा विश्लेषण गर्ने, गराउने ।
- नदी नियन्त्रण, बाढी, पहिरो, भूकम्प, भूमण्डलीय तापमान बृद्धि, जलवायु परिवर्तन, भूउपयोग र विभिन्न प्रकोप तथा विपद्का सम्भावित कारक र न्यूनीकरणका उपायको विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सीप, कौशल र चेतना अभिवृद्धि गर्न सहयोग गर्ने, गराउने,
- विपद् प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी अवस्थामा रहने ।
- विपद्का सम्भावित घटनाको बारेमा सम्बन्धित सबैलाई पूर्व जानकारी गराउन तत्काल नेपाल सरकारद्वारा तर्जुमा भएका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कानून, नीति, रणनीति, मापदण्ड र कार्ययोजना कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने,

- मौसमसँग सम्बन्धीत पूर्वानुमान, सूचना तथा जानकारीहरू तयार गर्ने साथै सो को जानकारी तत्काल सरोकारवालाहरूलाई उपलब्ध गर्ने गराउने,
- मौसम सम्बन्धी सूचना तथा जानकारी तात्कालिक रूपमा सरोकारवालाहरूलाई उपलब्ध गराउने,
- समग्र मौसमी अवस्थाको नियमित अनुगमन तथा विश्लेषण गर्ने, गराउने,
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने सरकारी निकाय, गैरसरकारी संस्था र निजी क्षेत्रका कार्यक्रमलाई नेपाल सरकारको प्राथमिकता तथा आवश्यकताको आधारमा परिचालन गर्न मार्गदर्शन गर्ने र त्यस्ता कार्यको अनुगमन गर्ने, गराउने,
- सार्वजनिक संस्था तथा ब्यवसायिक प्रतिष्ठानले प्रतिष्ठानको प्रकृतिको आधारमा आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारलाई दिनुपर्ने विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत अभिमुखीकरण तालिमको विषय र मापदण्ड तोक्न, आवश्यकता अनुसार तालिम, प्रशिक्षण कार्यक्रमहरू संचालन गर्न, गराउने,
- फ्लाड्ड स्क्वाडको लागि तालिम सञ्चालन गर्ने,
- विपद्बाट प्रभावित ब्यक्तिका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।

३.३.२. जोखिम न्यूनीकरण तथा कार्यसञ्चालन महाशाखा

जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी तथा पूनर्लाभ, विपद् अनुसन्धान, मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकास एवम् राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र सम्बन्धी देहाय बमोजिमका कार्यहरू यस महाशाखाबाट गरिन्छ ।

- सूचना संकलन विश्लेषण तथा सम्प्रेषण गर्न र खोज उद्धार तथा राहत सम्बन्धी कार्यको समन्वय गरी तयारी अवस्थामा राख्ने

- विपद् प्रतिकार्यको समयमा विषयगत निकायसँग छलफल गर्ने र परिचालन (Cluster Activation) का लागि कार्ययोजना बनाउने ।
- विपद्को समयमा नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, शशस्त्र प्रहरी लगायत सुरक्षा निकाय, स्वयमसेवक व्यूरो, फ्लाइङ्ग स्क्वाड लगायत संयन्त्र परिचालन गर्ने
- विपद् प्रतिकार्यमा निजी तथा गैरसरकारी संस्था स्थानीय समुदाय तथा अन्य सरोकारवालालाई समन्वयात्मक रूपमा परिचालन गर्ने, गराउने ।
- विपद्का लागि आपत्कालिन गोदाम घर सञ्चालन गर्ने, प्राप्त राहत सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने, विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने, गराउने ।
- विपद् प्रभावित क्षेत्रका नागरिकलाई अस्थायी पुनर्स्थापना तथा सिकाई केन्द्रको निर्माणमा स्थानीय समुदाय एवं स्वयमसेवक परिचालन गर्ने, गराउने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्पर्क व्यक्ति (Focal Persons) को बैठक आयोजना गर्ने ।
- केन्द्रीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा रकम निकास तथा विपद् प्रतिकार्यका लागि खर्च भूक्तानि सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- विपद्को समयमा विपद् प्रतिकार्यको लागि अन्तराष्ट्रिय द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सहयोगको पूर्व तयारी बारे जानकारी लिने र सो व्यवस्था सम्बन्धी जानकारी सम्बन्धितलाई गराउने ।
- पूर्व तयारी, पूर्व सूचना तथा संचारको विषयमा अन्तर तह र निकाय बीच समन्वय र सहकार्य कायम गर्ने गराउने,
- विपद्का घटना पश्चात् द्रुत क्षति आँकलन गर्ने र पुनर्लाभ तथा पुनर्स्थापनाका लागि आवश्यक व्यवस्था र समन्वयात्मक कार्य गर्ने गराउने,
- विपद्बाट प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायलाई मानवीय सहायता उपलब्ध गराउँदा आधारभूत मानवीय मापदण्ड (Core Humanitarian Standard) को अनुसरण गर्न गराउन आवश्यक पहल गर्ने गराउने,

- विपद्का घटना पश्चात मानवीय सहायताका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय समूह एवम् प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामग्रीको व्यवस्थापन र लेखाजोखा गर्ने, गराउने।
- विपद् पुनर्लाभ तथा पुनर्स्थापना सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग तथा अन्य निकायलाई निर्धारित गरेको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाह गरे नगरेको विषयमा अनुगमनको व्यवस्था गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने गराउने,
- पुनर्लाभ र पुनर्स्थापनाका लागि प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहसँग समन्वय, सहकार्य र साझेदारी प्रवर्धन गर्ने व्यवस्था मिलाउने र ती तहहरूले आ-आफ्नो भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाहको विषयमा अनुगमनको व्यवस्था मिलाई प्रतिवेदन गर्ने गराउने,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति र परिषद् बाट भएका निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, नक्सा, डिजाइन तयार गरी सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्न जोड दिने,
- विपद् जोखिम सम्बन्धित विकासलाई जोड दिई सार्वजनिक तथा निजी पूर्वाधार निर्माणमा आवश्यक मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने, गराउने,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी विषयलाई विकास कार्यक्रममा मूल प्रवाहिकरण गर्न आवश्यक प्राविधिक कार्यहरू गर्ने गराउने,
- सार्वजनिक तथा निजी भवन, सार्वजनिक सडक, पूल, विमान स्थल, लगायतको जोखिम मूल्याङ्कन गरी आवश्यक सल्लाह सुझाव प्रस्तुत गर्ने, गराउने,
- भुकम्प प्रतिरोधी तथा चट्याङ्ग प्रतिरोधी भवन निर्माण गर्न नमुना Building code बनाउने, कार्यान्वयनमा समन्वय गर्ने, गराउने,
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान खोज तथा विश्लेषण गर्ने, गराउने ।
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी पाठ्यक्रम निर्माण तथा तालिमको ढाँचा तयार गर्न सहयोग गर्ने, गराउने

- नदी नियन्त्रण, बाढी, पहिरो, भूकम्प, भूमण्डलीय तापमान बृद्धि, जलवायु परिवर्तन, भूउपयोग र विभिन्न प्रकोप तथा विपद्का सम्भावित कारक र न्यूनीकरणका उपायको विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने ।
- नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय लगायत अन्य संस्थालाई विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित अध्ययन अनुसन्धान तथा मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयनका विषयहरूमा प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि भूविज्ञान, जल तथा मौषम विज्ञान, भौगोलिक सूचना प्रणाली, दूर संवेदन (रिमोट सेन्सिङ) प्रणाली, पूर्व चेतावनी प्रणाली लगायतका आधुनिक तथा परम्परागत प्रविधिहरूको अध्ययन अनुसन्धान गर्ने, गराउने र उपयुक्त प्रविधिको उपयोग गर्ने गराउने,
- विपद् व्यवस्थापन आधुनिक सूचना प्रणाली विकास सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने,
- विपद् जोखिमको अध्ययन तथा अनुसन्धानमा सरकारी निकायहरू, निजी तथा साझेदार, गैर सरकारी संस्थाहरू, रेडक्रस अभियानका अंगहरू, विश्व विद्यालय र अनुसन्धान केन्द्रहरू तथा अन्य सरोकारवालाहरू बीच सहकार्य र समन्वय गर्ने, गराउने,
- खडेरी, जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी तथ्य, आंकलन, सूचना, जानकारीहरू अध्ययन गर्ने गराउने साथै विषम हावापानीको अवस्थामा विशेष सूचकहरू (Index) को थप अध्ययन, अनुसन्धान गरी विश्लेषण तयार गर्ने,
- संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा खोज तथा उद्धार समूहको गठन तथा क्षमता विकास गरी प्रभावकारी खोज, उद्धार तथा राहत प्रदान गर्ने, गराउने,
- विपद्का घटना हुनासाथ त्यस्ता घटनाबाट असर पर्न सक्ने क्षेत्रमा रहेका ब्यक्तिलाई उद्धार गर्ने, गराउने र विपद् प्रभावित वासिन्दाको जीउधनको भरपर्दो सुरक्षा ब्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने,

- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय खोज तथा उद्धार समूह, फ्लाइड स्क्वाड, स्थानीय समूदाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल स्काउट, स्वयम सेवक, प्राविधिक लगायतका सरोकारवाला संस्थालाई परिचालन गर्ने गराउने,
- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खोज तथा उद्धार समूह एवम् प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामाग्रीको ब्यवस्थापन गर्ने गराउने,
- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि प्राप्त हुने अन्तर्राष्ट्रिय द्विपक्षिय एव बहुपक्षिय सहायताको एकीकृत अभिलेख राख्ने,
- विपद्को समयमा अन्य सरकारी निकायका कर्मचारी आवश्यक पर्ने अवस्था आइ परेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापन कार्यकारी समितिको निर्णय अनुसार कर्मचारी परिचालन गर्ने, गराउने,
- विपद्को समयमा प्राप्त राहत सामाग्रीलाई सुरक्षित रूपमा भण्डारण गर्ने र प्रभावितलाई पारदर्शी रूपमा राहत वितरणको ब्यवस्था मिलाउने,
- विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुने गरी फ्लाइड स्क्वाड र स्वयम सेवक ब्यूरो गठन गर्न सुरक्षा निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने,
- राहत संकलन र परिचालनमा दोहोरोपना आउँन नदिन एकद्वार प्रणाली अवलम्बन गर्ने गराउने,
- विपद्को समयमा विपद् प्रतिकार्यको लागि सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार समूह र संस्थालाई परिचालन गर्नुपर्ने भएमा प्राधिकरण मार्फत गृह मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने गराउने,

- विपद् प्रतिकार्यका अनुगमनको लागि अनुगमन संयन्त्रको व्यवस्था र परिचालन गर्न समन्वय र आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने,
- खोज तथा उद्धार तत्काल सञ्चालन गर्न राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको हाताभिन्न कमाण्ड पोष्ट खडा गर्ने गराउने,
- आपत्कालीन कार्य संचालन तथा प्रतिकार्यको लागि अन्तर तह र निकाय बीच समन्वय कायम गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने,
- विपद् प्रतिकार्यको विभिन्न संघ संस्थाहरूसँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य गर्ने गराउने।
- संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा खोज तथा उद्धार समूहको गठन तथा क्षमता विकास गरी प्रभावकारी खोज, उद्धार तथा राहत प्रदान गर्ने, गराउने,
- विपद्का घटना हुनासाथ त्यस्ता घटनाबाट असर पर्न सक्ने क्षेत्रमा रहेका ब्यक्तिलाई उद्धार गर्ने, गराउने र विपद् प्रभावित बासिन्दाको जीउधनको भरपर्दो सुरक्षा ब्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने,
- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय खोज तथा उद्धार समूह, फ्लाइट स्क्वाड, स्थानीय समूदाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल स्काउट, स्वयम सेवक, प्राविधिक लगायतका सरोकारवाला संस्थालाई परिचालन गर्ने गराउने,
- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खोज तथा उद्धार समूह एवम् प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामाग्रीको ब्यवस्थापन गर्ने गराउने,

- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि प्राप्त हुने अन्तर्राष्ट्रिय द्विपक्षिय एव बहुपक्षिय सहायताको एकीकृत अभिलेख राख्ने,
- विपद्को समयमा अन्य सरकारी निकायका कर्मचारी आवश्यक पर्ने अवस्था आइ परेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको निर्णय अनुसार कर्मचारी परिचालन गर्ने, गराउने,
- विपद्को समयमा प्राप्त राहत सामाग्रीलाई सुरक्षित रूपमा भण्डारण गर्ने र प्रभावितलाई पारदर्शी रूपमा राहत वितरणको व्यवस्था मिलाउने,
- विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुने गरी फ्लाइड स्क्वाड र स्वयम सेवक ब्यूरो गठन गर्न सुरक्षा निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने,
- राहत संकलन र परिचालनमा दोहोरोपना आउँन नदिन एकद्वार प्रणाली अवलम्बन गर्ने गराउने,
- विपद्को समयमा विपद् प्रतिकार्यको लागि सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार समूह र संस्थालाई परिचालन गर्नुपर्ने भएमा प्राधिकरण मार्फत गृह मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने गराउने,
- विपद् प्रतिकार्यका अनुगमनको लागि अनुगमन संयन्त्रको व्यवस्था र परिचालन गर्न समन्वय र आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने,
- खोज तथा उद्धार तत्काल सञ्चालन गर्न राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको हाताभिन्न कमाण्ड पोष्ट खडा गर्ने गराउने,
- आपत्कालीन कार्य संचालन तथा प्रतिकार्यको लागि अन्तर तह र निकाय बीच समन्वय कायम गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने,

- विपद् प्रतिकार्यको विभिन्न संघ संस्थाहरूसँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य गर्ने गराउने।

४. प्राधिकरणबाट प्रदान गरिने सेवा,

यस प्राधिकरण अन्तर्गतका महाशाखा तथा शाखाहरूको स्वीकृत कार्यविवरण बमोजिम प्रदान

गरिने सेवा देहाय बमोजिम रहेका छन्

महाशाखा मातहतका शाखाहरू	प्रदान गरिने सेवा
<p><u>नीति योजना तथा अनुगमन महाशाखा</u></p> <p>१. प्रशासन, योजना तथा अनुगमन सम्बन्धी काम</p>	<ul style="list-style-type: none"> - विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राधिकरणको वार्षिक नीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने, गराउने । - विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् र कार्यकारी समितिबाट निर्णय भए अनुसार गर्नुपर्ने कार्यहरूको लागि योजना तर्जुमा गर्न, कार्यान्वयन गर्ने, गराउने साथै कार्यकारी समितिको निर्णय अनुसार सूचना सबै सरोकारवालालाई उपलब्ध गर्ने, गराउने । - प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आवाधिक योजना, दीर्घकालीन योजना, वार्षिक नीति, रणनीति निर्माण गर्न आवश्यकतानुसार आर्थिक एवम् प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने । - गृह मन्त्रालयसँग समन्वय गरी विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह लगायत अन्य निकायहरूसँग समन्वय गर्ने, - विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न अन्तराष्ट्रिय निकाय/संस्था, गैरसरकारी संस्था, नीजि क्षेत्र, Civil Societyहरूको विवरण अद्यावधिक गर्ने साथै आवश्यक समन्वय गर्ने, - विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिले प्राधिकरणको संरचना, संगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी सर्वेक्षण गर्ने निर्णय गरेमा त्यस्तो सर्वेक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने, - प्राधिकरणको प्रशासनीक (कर्मचारीको काज, भ्रमण, विदा लगायत) कार्य गर्ने, गराउने - प्राधिकरण अन्तर्गतका कर्मचारीको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने, गराउने । - विपद् सम्बन्धी विभिन्न समारोह, दिवस, गोष्ठी, कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने - विपद् सम्बन्धी सूचना प्रणाली (DIMS) लाई व्यवस्थित एवं प्रभावकारी रूपमा सञ्चालनको व्यवस्था मिलाउने । - विपद् सम्बन्धी अन्य निकायहरू Department of Hydrology and Metrology, Department of Mine and Geology आदिसंग Automation गर्ने कार्य गर्ने, गराउने । - मनसुन, बाढी पूर्व सूचना, जोखिम नक्सांकन, लगायत जलजन्य प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यकता/माग अनुसार प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूलाई प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने । - जलविज्ञान, जलगुण तथा थिग्रेनी र हिमनदी, हिमतालहरूको मोडलिङ मार्फत विगतको घटनाक्रमको विश्लेषण गर्ने तथा भविष्यको आउन सक्ने विषम परिस्थितिको आँकलन गर्ने (Reconstruction of past events and Scenario development of Future states)

	<ul style="list-style-type: none"> - विषम हावापानीको अवस्थामा विशेष सूचकहरू (Index) को थप अध्ययन, अनुसन्धान विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र प्राधिकरणलाई उपलब्ध गराउने। - विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मन्त्रालय, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह लगायत अन्य निकायहरूको सम्बन्धमा कार्यकारी समितिले निर्धारण गरेको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाह गरे नगरेको विषयमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने, गराउने। - प्राधिकरणबाट सम्पादन भएका आवधिक योजना, क्षेत्रगत योजना, दीर्घकालिन योजना तथा वार्षिक कार्यक्रमहरूको समिक्षा गरी प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने, गराउने। - नेपाल सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्षेत्रमा गरेका द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धता र रणनीतिहरूको आवश्यकतानुसार कार्यान्वयन गर्ने, गराउने तथा सोको प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्बन्धीत निकायमा पेश गर्न सहयोग गर्ने। - प्राधिकरण मातहत रहने DEOC तथा मानवीय सहायता स्थलहरूको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गर्न, गराउने साथै DEOC तथा सहायता स्थलहरूको नियमित अनुगमन गर्ने, गराउने। - विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारबाट कार्यान्वयन भएको कार्यक्रमहरूको अभिलेख तथा विपद् सम्बन्धी सूचना अद्यावधिक गर्ने, गराउने। - सूचना तथा प्रविधि सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने, गराउने। - प्राधिकरणको प्रशासनिक तथा खरिद इकाइको काम गर्ने, गराउने। - विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान खोज तथा विश्लेषण गर्ने, गराउने - नदी नियन्त्रण, बाढी, पहिरो, भूकम्प, भूमण्डलीय तापमान बृद्धि, जलवायु परिवर्तन, भूउपयोग र विभिन्न प्रकोप तथा विपद्का सम्भावित कारक र न्यूनीकरणका उपायको विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने। - विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सीप, कौशल र चेतना अभिवृद्धि गर्न सहयोग गर्ने, गराउने,
<p>२. <u>विपद् अनुसन्धान, मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकास सम्बन्धी काम</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - विपद् प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी अवस्थामा रहने। - विपद्का सम्भावित घटनाको बारेमा सम्बन्धित सबैलाई पूर्व जानकारी गराउन तत्काल नेपाल सरकारद्वारा तर्जुमा भएका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कानून, नीति, रणनीति, मापदण्ड र कार्ययोजना कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने, - मौसमसँग सम्बन्धीत पूर्वानुमान, सूचना तथा जानकारीहरू तयार गर्ने साथै सो को जानकारी तत्काल सरोकारवालाहरूलाई उपलब्ध गर्ने गराउने, - मौसम सम्बन्धी सूचना तथा जानकारी तात्कालिक रूपमा सरोकारवालाहरूलाई उपलब्ध गराउने, - समग्र मौसमी अवस्थाको नियमित अनुगमन तथा विश्लेषण गर्ने, गराउने,

	<ul style="list-style-type: none"> - विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने सरकारी निकाय, गैरसरकारी संस्था र निजी क्षेत्रका कार्यक्रमलाई नेपाल सरकारको प्राथमिकता तथा आवश्यकताको आधारमा परिचालन गर्न मार्गदर्शन गर्ने र त्यस्ता कार्यको अनुगमन गर्ने, गराउने, - सार्वजनिक संस्था तथा व्यवसायिक प्रतिष्ठानले प्रतिष्ठानको प्रकृतिको आधारमा आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारलाई दिनुपर्ने विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत अभिमुखीकरण तालिमको विषय र मापदण्ड तोक्न, आवश्यकता अनुसार तालिम, प्रशिक्षण कार्यक्रमहरू संचालन गर्न, गराउने, - फ्लाइड स्क्वाडको लागि तालिम सञ्चालन गर्ने, - विपद्बाट प्रभावित ब्यक्तिका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने
<p>३. <u>जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी तथा पुनर्लाभ सम्बन्धी काम</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - सूचना संकलन विश्लेषण तथा सम्प्रेषण गर्न र खोज उद्धार तथा राहत सम्बन्धी कार्यको समन्वय गरी तयारी अवस्थामा राख्ने - विपद् प्रतिकार्यको समयमा विषयगत निकायसँग छलफल गर्ने र परिचालन (Cluster Activation) का लागि कार्ययोजना बनाउने । - विपद्को समयमा नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, शशस्त्र प्रहरी लगायत सुरक्षा निकाय, स्वयमसेवक व्यूरो, फ्लाइड स्क्वाड लगायत संयन्त्र परिचालन गर्ने - विपद् प्रतिकार्यमा निजी तथा गैरसरकारी संस्था स्थानीय समुदाय तथा अन्य सरोकारवालालाई समन्वयात्मक रूपमा परिचालन गर्ने, गराउने । - विपद्का लागि आपत्कालिन गोदाम घर सञ्चालन गर्ने, प्राप्त राहत सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने, विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने, गराउने - विपद् प्रभावित क्षेत्रका नागरिकलाई अस्थायी पुनर्स्थापना तथा सिकाई केन्द्रको निर्माणमा स्थानीय समुदाय एवं स्वयमसेवक परिचालन गर्ने, गराउने । - विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्पर्क ब्यक्ति (Focal Persons) को बैठक आयोजना गर्ने - केन्द्रीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा रकम निकास तथा विपद् प्रतिकार्यका लागि खर्च भूक्तानि सम्बन्धी कार्य गर्ने । - विपद्को समयमा विपद् प्रतिकार्यको लागि अन्तराष्ट्रिय द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सहयोगको पूर्व तयारी बारे जानकारी लिने र सो व्यवस्था सम्बन्धी जानकारी सम्बन्धितलाई गराउने । - पूर्व तयारी, पूर्व सूचना तथा संचारको विषयमा अन्तर तह र निकाय बीच समन्वय र सहकार्य कायम गर्ने गराउने, - विपद्का घटना पश्चात् द्रुत क्षति आँकलन गर्ने र पुनर्लाभ तथा पुनर्स्थापनाका लागि आवश्यक व्यवस्था र समन्वयात्मक कार्य गर्ने गराउने, - विपद्बाट प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायलाई मानवीय सहायता उपलब्ध गराउँदा आधारभूत मानवीय मापदण्ड (Core Humanitarian Standard) को अनुसरण गर्न गराउन आवश्यक पहल गर्ने गराउने, - विपद्का घटना पश्चात मानवीय सहायताका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय समूह एवम् प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामग्रीको व्यवस्थापन र लेखाजोखा गर्ने, गराउने ।

	<ul style="list-style-type: none"> - विपद् पुनर्लाभ तथा पुनर्स्थापना सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग तथा अन्य निकायलाई निर्धारित गरेको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाह गरे नगरेको विषयमा अनुगमनको व्यवस्था गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने गराउने, - पुनर्लाभ र पुनर्स्थापनाका लागि प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहसँग समन्वय, सहकार्य र साझेदारी प्रवर्धन गर्ने व्यवस्था मिलाउने र ती तहहरूले आ-आफ्नो भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाहको विषयमा अनुगमनको व्यवस्था मिलाई प्रतिवेदन गर्ने गराउने, - विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति र परिषद् बाट भएका निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
<p>४. विपद् अनुसन्धान, मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकास सम्बन्धी काम</p>	<ul style="list-style-type: none"> - विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, नक्सा, डिजाइन तयार गरी सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्न जोड दिने, - विपद् जोखिम सम्बेदनशिल विकासलाई जोड दिई सार्वजनिक तथा निजी पूर्वाधार निर्माणमा आवश्यक मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने, गराउने, - विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी विषयलाई विकास कार्यक्रममा मूल प्रवाहिकरण गर्न आवश्यक प्राविधिक कार्यहरू गर्ने गराउने, - सार्वजनिक तथा निजी भवन, सार्वजनिक सडक, पूल, विमान स्थल, लगायतको जोखिम मूल्याङ्कन गरी आवश्यक सल्लाह सुझाव प्रस्तुत गर्ने, गराउने, - भुकम्प प्रतिरोधी तथा चट्याङ्ग प्रतिरोधी भवन निर्माण गर्न नमुना Building code बनाउने, कार्यान्वयनमा समन्वय गर्ने, गराउने, - विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान खोज तथा विश्लेषण गर्ने, गराउने - विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी पाठ्यक्रम निर्माण तथा तालिमको ढाँचा तयार गर्न सहयोग गर्ने, गराउने । - नदी नियन्त्रण, बाढी, पहिरो, भूकम्प, भूमण्डलीय तापमान बृद्धि, जलवायु परिवर्तन, भूउपयोग र विभिन्न प्रकोप तथा विपद्का सम्भावित कारक र न्यूनीकरणका उपायको विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने । - नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय लगायत अन्य संस्थालाई विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित अध्ययन अनुसन्धान तथा मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयनका विषयहरूमा प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउने । - विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि भूविज्ञान, जल तथा मौषम विज्ञान, भौगोलिक सूचना प्रणाली, दूर संवेदन (रिमोट सेन्सिङ) प्रणाली, पूर्व चेतावनी प्रणाली लगायतका आधुनिक तथा परम्परागत प्राविधिकहरूको अध्ययन अनुसन्धान गर्ने, गराउने र उपयुक्त प्राविधिको उपयोग गर्ने गराउने, - विपद् व्यवस्थापन आधुनिक सूचना प्रणाली विकास सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने, - विपद् जोखिमको अध्ययन तथा अनुसन्धानमा सरकारी निकायहरू, निजी तथा साझेदार, गैर सरकारी संस्थाहरू, रेडक्रस अभियानका अंगहरू, विश्व विद्यालय र अनुसन्धान केन्द्रहरू तथा अन्य सरोकारवालाहरू बीच सहकार्य र समन्वय गर्ने, गराउने, - खडेरी, जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी तथ्य, आंकलन, सूचना, जानकारीहरू अध्ययन गर्ने गराउने साथै विषम हावापानीको अवस्थामा विशेष सूचकहरू (Index) को थप अध्ययन, अनुसन्धान गरी विश्लेषण तयार गर्ने,

<p>५. राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र सम्बन्धी काम</p>	<ul style="list-style-type: none"> - संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा खोज तथा उद्धार समूहको गठन तथा क्षमता विकास गरी प्रभावकारी खोज, उद्धार तथा राहत प्रदान गर्ने, गराउने, - विपद्का घटना हुनासाथ त्यस्ता घटनाबाट असर पर्न सक्ने क्षेत्रमा रहेका व्यक्तिलाई उद्धार गर्ने, गराउने र विपद् प्रभावित वासिन्दाको जीउधनको भरपर्दो सुरक्षा व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने, - विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय खोज तथा उद्धार समूह, फ्लाइड स्क्वाड, स्थानीय समूदाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल स्काउट, स्वयम सेवक, प्राविधिक लगायतका सरोकारवाला संस्थालाई परिचालन गर्ने गराउने, - विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खोज तथा उद्धार समूह एवम् प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने गराउने, - विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि प्राप्त हुने अन्तर्राष्ट्रिय द्विपक्षिय एव बहुपक्षिय सहायताको एकिकृत अभिलेख राख्ने, - विपद्को समयमा अन्य सरकारी निकायका कर्मचारी आवश्यक पर्ने अवस्था आइ परेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको निर्णय अनुसार कर्मचारी परिचालन गर्ने, गराउने, - विपद्को समयमा प्राप्त राहत सामग्रीलाई सुरक्षित रूपमा भण्डारण गर्ने र प्रभावितलाई पारदर्शी रूपमा राहत वितरणको व्यवस्था मिलाउने, - विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुने गरी फ्लाइड स्क्वाड र स्वयम सेवक ब्यूरो गठन गर्न सुरक्षा निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने, - राहत संकलन र परिचालनमा दोहोरोपना आउँन नदिन एकद्वार प्रणाली अवलम्बन गर्ने गराउने, - विपद्को समयमा विपद् प्रतिकार्यको लागि सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार समूह र संस्थालाई परिचालन गर्नुपर्ने भएमा प्राधिकरण मार्फत गृह मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने गराउने, - विपद् प्रतिकार्यका अनुगमनको लागि अनुगमन संयन्त्रको व्यवस्था र परिचालन गर्न समन्वय र आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने, - खोज तथा उद्धार तत्काल सञ्चालन गर्न राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको हाताभिन्न कमाण्ड पोष्ट खडा गर्ने गराउने, - आपत्कालीन कार्य संचालन तथा प्रतिकार्यको लागि अन्तर तह र निकाय बीच समन्वय कायम गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने, - विपद् प्रतिकार्यको विभिन्न संघ संस्थाहरूसँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य गर्ने गराउने।
--	--

५. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका कर्मचारीको जिम्मेवारी विवरण,

क्र.सं.	प्राधिकरणको शाखा	जिम्मेवार अधिकारी	कैफियत
१.	पुननिर्माण तथा पुर्नस्थापना सम्बन्धी काम	माधव प्रसाद ढकाल	शाखा प्रमुख/उप सचिव
२.	नीति, योजना तथा अनुगमन सम्बन्धी काम	हिरादेवी पौडेल	शाखा प्रमुख/उप सचिव
३.	प्रशासन सम्बन्धी काम	कृष्ण प्रसाद शर्मा	शाखा प्रमुख/उप सचिव
४.	अध्ययन अनुसन्धान र तालीम सम्बन्धी काम	हिरादेवी पौडेल	शाखा प्रमुख/उप सचिव
५.	खोज, उद्धार, राहत, सञ्चार र समन्वय सम्बन्धी काम	डा.डिजन भट्टराई	शाखा प्रमुख/उप सचिव
६.	बाढी, पहिरो, नदी नियन्त्रण र पूर्व सूचना सम्बन्धी काम	राजेन्द्र शर्मा	शाखा प्रमुख/उप सचिव
७.	वन डढेलो आगलागी तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा	सुन्दर शर्मा	शाखा प्रमुख/उप सचिव

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राधिकरणले कार्यसञ्चालन सम्बन्धी कार्यहरू पद सोपानीय प्रणालीबाट निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको । नीतिगत र वैदेशिक सहायता लिने विषयमा फाईल निर्णयार्थ गृह मन्त्रालयमा पेश गर्न र तहाँबाट निर्णय भए बमोजिम गर्ने गरेको ।

८. निर्णयउपर उजुरी सुन्ने अधिकारी,

प्राधिकरणका विभिन्न महाशाखा तथा शाखाहरूबाट सम्पादन गरिने कार्यहरूको निर्णय उप उजुरी सुन्ने अधिकारी कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेल ।

९. यस अवधिमा सम्पादन गरेको कामको विवरण,

- राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सञ्चार रणनीति तर्जुमा गर्नको लागि कार्यदल गठन भई कार्य प्रक्रिया अघि बढेको ।

- विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा कार्यविधि तर्जुमा गर्नको लागि कार्यदल गठन भई कार्य प्रक्रिया अघि बढेको ।
- मनसुनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०७७ र आगलागीजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान वितरण कार्यविधि, २०७८ को दफा/अनुसूचीमा भएको प्रथम संशोधनलाई कार्यकारी समितिको मिति २०७८।१०।१४ गतेको १२ औं बैठकबाट स्वीकृत भएको ।
- विपद् व्यवस्थापन स्वयंसेवक ब्युरो गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७८ कार्यकारी समितिको मिति २०७८।१०।१४ गतेको १२औं बैठकबाट स्वीकृत भएको ।
- निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्यलाई कार्यान्वय र अभिलेखिकरणका लागि तयार गरिएको Reconstruction MIS System लाई Update गर्ने कार्य भईरहेको ।
नोट: हाल जिल्ला र अन्तर्गतका स्थानीय तहबाट मनसुनजन्य र आगलागीजन्य विपद् प्रभावितहरूको निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापनाका लागि लाभग्राही कायम गरी यस प्राधिकरणबाट तयार गरिएको विद्युतीय प्रणाली Reconstruction MIS System बाट नै विवरणहरू माग गर्ने र जिल्ला तथा अन्तर्गतका स्थानीय तहबाट समेत सोही अनुसार विवरण राख्ने कार्य भईरहेकोले तत्काल अनुदान रकम निकास गर्न ढिलाई भईरहेको ।
- मनसुनजन्य विपद्बाट क्षति भएका गुल्मी जिल्लाका ७९ जना लाभग्राहीहरूको निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्यका लागि अस्थायी आवास तर्फको पहिलो किस्ता र पुनर्निर्माण/पुनर्स्थापना तर्फको पहिलो किस्ता गरेर जम्मा ३३,१८,७५०।- (तेतिस लाख अठार हजार सतसय पचास मात्र) गुल्मी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषको खातामा पठाईएको ।
- मनसुनजन्य विपद्बाट क्षति भएका डडेल्धुरा जिल्लाका ६७ जना लाभग्राहीहरूको निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्यका लागि अस्थायी आवास तर्फको पहिलो किस्ता र पुनर्निर्माण/पुनर्स्थापना तर्फको पहिलो किस्ता गरेर जम्मा ३०,१५,०००।- (तीस लाख पन्ध्र हजार मात्र) गुल्मी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषको खातामा पठाईएको ।

- मनसुनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि २०७७," बमोजिम मनसुनजन्य विपद्का कारण क्षतिग्रस्त निजी आवासलाई सुरक्षित तरिकाले मर्मत प्रबलीकरण, पुनर्निर्माण र पुनर्स्थापना गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित बनाउन मनसुनजन्य विपद्का कारण क्षति भएका निजी आवासको तथ्यांक संकलन, सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा प्रविष्ट (Digitalize) गर्ने प्रयोजनका लागि प्राधिकरणबाट तयार भएको प्रणालीहरू **Mobile App (NDRRMA Kobocollect)** र **Reconstruction MIS System (reconstruction.ndrrma.gov.np)** सञ्चालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम Virtual माध्यमबाट मिति २०७८।१०।०१ देखि मिति २०७८।१२।३० सम्म देहायका जिल्ला र स्थानीय तहमा सम्पन्न गरियो ।

○ देहाय,

- खोटाङ, रुकुम पश्चिम, कैलाली, रौतहट, गोरखा, रोल्पा, कास्की, रुकुम पुर्व, वैतडी धनकुटा, सुनसरी, कन्चनपुर, लमजुङ्ग, दोलखा, काभ्रेपलान्चोक, रामेछाप, चितवन, पर्सा र धादिङ्ग, मकवानपुर, बाँके, बर्दिया - जम्मा २२ जिल्ला र सम्बन्धित स्थानीय तह ।

२०७८ सालको मनसुनको पूर्वतयारी, भएका क्षति, प्रतिकार्य र यसका सन्दर्भमा प्राप्त सिकाइका सन्दर्भमा **UNDP** को सहयोगमा प्रतिवेदन तयार गरि प्रकाशन गर्ने कार्य भईरहेको ।

- विगत वर्षहरूमा विपद्को समयमा प्रयोग हुँदै गरिदै आइरहेको परम्परागत ज्ञान, सिप, क्षमता सम्बन्धित अध्ययन र यसलाई कार्यान्वयनमा ल्याउन समेत कार्यक्रम तयार पार्ने EOI सूचना प्रकाशन भएको ।
- ताप्लेजुङ्ग, बाँके र सप्तरी जिल्लाका आगलागी प्रभावित क्षेत्रहरूका लागि मोडेलका रूपमा जोखिम नियन्त्रण अध्ययन कार्य अगाडी बढेको ।

- Multi seater Ambulance थान ८ खरिदको लागि बोलपत्र आव्हान भई सम्झौताको क्रममा रहेको ।
- विपद्संग सम्बन्धित खोज तथा उद्धारका सामाग्रिहरु बोलपत्र आव्हान भई खरिद सम्झौता भई सकेको छ ।
- मनसुनजन्य तथा आगलागीजन्य विपद्वाट क्षति भएका निजी आवास पुननिर्माण व्यवस्थापनको कार्य, गोताखोर सम्बन्धि तालिम साधन तथा उद्धार उपकरण सामाग्री, विपद्संग सम्बन्धित खोज तथा उद्धार सामग्री तथा Ambulance for Mass Casualty Inciednt (Multi seater Class A) खरिद आदि
 - Communication and IT System for taretted DEOCs TOR तयार भएको ।
 - डुवान तथा कटान प्रभावित तराईका जिल्लाहरुमा लैगिक मैत्री आपतकालीन आश्रयस्थल निर्माण गर्ने आश्रयस्थलको डिजाइनको DPR अन्तीम चरणमा रहेको ।
 - सुस्तामा विपद् आश्रय स्थल नमूनाको रूपमा निर्माण गर्ने आश्रयस्थलको डिजाइन तयार भएको ।
 - गोताखोर सम्बन्धी तालिम तथा उद्धारका सामाग्रिहरु खरिद सम्झौता भई Supply को क्रममा रहेको ।
 - Ambulance for Mass Casualty Inciednt (Multi seater Class A) बोलपत्र आव्हान भैसकेको ।
 - क्रियाकलाप १३: Multiseater Grade A Ambulance or Rescue Vehicles for SAR 8 units (for NEOC and PEOC) पुनः बोलपत्र आव्हान भएको ।
 - मिति२०७८ चैत्र ३० मा नेपाल, भारत र भुटानका लागि क्यानडाका राजदूत क्यामरुन म्याकी , दूतावासका अन्य अधिकारीहरु, नेपालस्थित विश्व बैंकका प्रतिनिधि र राष्ट्रिय

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणबीच भूकम्पीय आवास पुनर्निर्माण आयोजना (EHRP-MDTF) लगायतका विषयहरूमा छलफल भएको छ ।

- मिति २०७८ चैत्र २२ मा आपतकालिक प्रतिकार्य एवं आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने उपकरणहरू तीनवटै सुरक्षा निकायहरू र नेपाल रेडक्रम सोसाइटीलाई हस्तान्तरण गरिएको छ । यी उपकरणहरू अमेरिकी सहायता नियोग युएसएआइडी र अमेरिकाको रक्षा मन्त्रालयले उपलब्ध गराएका हुन् ।
- मिति २०७८ चैत्र २२ मा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको तर्फबाट चैत्र २० गते जुम्ला र चैत्र २२ गते कालीकोटमा जिल्ला तथा स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ । कार्यक्रममा ती जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारीलगायत विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, स्थानीय तहका प्रमुखउपप्रमुख/, अध्यक्षउपाध्यक्ष/, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।
- मिति २०७८ चैत्र १२ मा मनसुनजन्य विपद्बाट प्रभावित लाभग्राहीहरूको निजी आवास पुनर्निर्माण, पुनरुत्थापना र प्रबलीकरण सम्बन्धमा सिन्धुपाल्चोकमा भएका प्रगति तथा चुनौतीहरू बारे अन्तरक्रिया भएको छ । राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको आयोजनामा भएको छलफलमा लाभग्राही पहिचान एवं अनुदान वितरण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने बारे छलफल भएको हो ।
- मिति २०७८ चैत १३ मा प्रदेशस्तरीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन विषयक अभिमुखीकरण कार्यक्रम कर्णाली प्रदेशको सुर्खेतमा सम्पन्न भएको छ । मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद् कार्यालयका निमित्त प्रमुख सचिव आनन्द सारुको प्रमुख आतिथ्यतामा भएको कार्यक्रममा आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयका सचिव

प्रेमराज गिरी, सुर्खेतका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी ईश्वरीप्रसाद पाण्डे, विभिन्न सरोकारवाला निकायका प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति थियो ।

- युएनडिपीले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी पाँच वर्षे राष्ट्रिय प्राथमिकता पहिचानका लागि प्राधिकरणलगायतको राय, सुझाव तथा पृष्ठपोषण संकलन गरेको छ । २६ गते प्रा प्राधिकरणका प्रमुख कार्यकारी अनिल पोखरेलको अध्यक्षतामा भएको छलफलमा नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, डिपी नेट नेपाल, सेभ द चिल्ड्रेन, केयर नेपाल, प्लान ईन्टरनेशनल, भूकम्प प्रविधि राष्ट्रिय समाज नेपाल, राष्ट्रिय आवास तथा बस्ती उत्थानशील समन्वय मञ्च र सि.आर.एस.को सहभागिता थियो ।
- पहुँचयुक्त आवासको तालिम नियमावली तयार हुँदै: विश्व बैंक नेपालको सहयोगमा सबैको लागि पहुँचयुक्त आवासको तालिम नियमावली बनाउने कार्य भइरहेको छ । त्यस्तै, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी रणनीतिक कार्ययोजना मस्यौदा तयार भएको छ ।
- दमकलहरूको तथ्यांक अद्यावधिक गरिदै: राष्ट्रिय आवास तथा बस्ती उत्थानशील समन्वय मञ्च (NHSRP) को प्राविधिक सहयोगमा सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकासँग भएका दमकलहरूको तथ्यांक अद्यावधिक गरिदै छ । त्यसक्रममा, दमकल हेर्ने प्रमुख व्यक्ति, ड्राईभरको नाम, दमकलको प्राविधिक अवस्था र त्यसको भौगोलिक स्थान समेतको खोजी हुनेछ । मञ्चले दमकल सम्बन्धी सूचनाहरू अनलाइनमा प्रविष्टी गर्न सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरूको दमकल हेर्ने फोकल पर्सनलाई अभिमुखीकरण गरिरहेको छ ।

- प्राधिकरण र इसिमोडबीच छलफल: प्राधिकरण र इसिमोडबीच Standardizing GLOF Risk Assessment Methodology बारे चैत्र २२ गते छलफल भएको छ । उक्त पदतिबाट प्रकोपको पहिचान, फैलावट तथा जोखिमबारे जानकारी लिन सकिन्छ ।
- डढेलो नियन्त्रणका औजार हस्तान्तरण: कार्यकारी प्रमुख अनिल पोखरेलले डिभिजन वन कार्यालय, काठमाडौंलाई १० थान डढेलो नियन्त्रण औजार तथा सामग्री हस्तान्तरण गर्नुभएको छ । कार्यकारी प्रमुख पोखरेलले चैत्र ७ गते उक्त कार्यालयका डिभिजनल वन अधिकृत बट्टी कुमार कार्कीलाई ती सामग्री हस्तान्तरण गर्नुभयो ।
- मनसुनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि बमोजिम मनसुनजन्य विपद्का कारण क्षति भएका निजी आवासको तथ्यांक संकलन, सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा प्रविष्ट गर्ने प्रयोजनका लागि प्राधिकरणबाट तयार भएको प्रणालीहरूबारे अभिमुखीकरण सम्पन्न भएको छ । कार्तिक ११ देखि चैत्र ३० भित्रमा ६८ जिल्लामा NDRRMA Kobo collect (Mobile App) र Reconstruction MIS System (reconstruction.ndrrma.gov.np) सञ्चालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण भएको हो । क्षतिग्रस्त निजी आवासलाई सुरक्षित तरिकाले मर्मत/प्रबलीकरण, पुनर्निर्माण र पुनर्स्थापना गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित बनाउन यी प्रणाली तयार गरिएका हुन् ।
- विपद् प्रभावित क्षेत्रमा प्राविधिक अवलोकन: मिति २०७८ फाल्गुण २४ मा मनसुनजन्य विपद्बाट प्रभावित पाँचथरको फाल्गुनन्द र तम्बेआ गाउँपालिका तथा इलामको फिदिम नगरपालिकाका क्षेत्रहरूमा प्राविधिक विश्लेषण गरिएको छ । ती क्षेत्रमा क्षति भएका निजी घरहरू र सार्वजनिक संरचनाहरूको स्थलगत अवलोकन गरी विश्लेषण गरिएको हो ।
- वर्ष २०७८ मा बाढीपहिरोका साथै आगलागीबाट प्रभावित करिब ८ हजार परिवारको आवास पुनर्निर्माण कार्यको पहिलो तथा दोस्रो किस्ता वितरणको तथ्याङ्क विद्युतीय प्रणालीमा प्रविष्ट गर्ने कार्य चलिरहेको छ ।
- मिति २०७८ माघ १४ मा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको बैठकले 'विपद् व्यवस्थापन स्वयंसेवक ब्यूरो गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७८' पारित गरेको छ ।
- मिति २०७८ असोज ३१ देखि कार्तिक २ गतेसम्म परेको अविरल वर्षाबाट प्रभावित मनाङ्ग, डडेल्धुरा र बैतडीको क्षेत्रहरूको राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका प्राविधिकहरूसहितको टोलीले फागुन पहिलो साता अवलोकन गरिएको ।

- National Platform for Disaster Risk Reduction (NPDRR) माफत विपद जोखिम बारेको बुझाईमा अभिवृद्धि तथा समन्वय सहजीकरणको कार्य समेत गर्ने गरिएको ।
- नेपाल टेलिभिजन, सामुदायिक रेडियो तथा सामाजिक सञ्जाल लगायतका संचारका माध्यमहरुबाट विपदसँग सम्बन्धित सचेतनामूलक सामाग्रीहरु निर्माण गरी प्रसारण गर्ने गरिएको ।
- सम्भावित विपदजन्य जोखिमयुक्त जिल्लाहरुमा विपद प्रतिकार्य तथा व्यवस्थापन र क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन । प्रदेश १, कर्णाली प्रदेश र लुम्बिनी प्रदेशका ४ जिल्लामा स्थानीय तहका प्रतिनिधिसहित कार्यक्रम सञ्चालन ।
- Multi Propose Robotic Fire Fighting खरीद स्पेशीफिकेशन तयारीको चरणमा रहेको ।
- विभिन्न निकायले तयार पारेका जोखिम)Risk(, प्रकोप)Hazard(, Exposure, Vulnerability र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रणालीहरुलाई समेत आबद्ध गरी विपद् सम्बन्धी घटना, पूर्व सूचना, विपद्बाट भएको क्षति विवरण, विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धमा विद्यमान पूर्वाधार, प्रभावमा आधारित विपद् जोखिम सूचना लगायत सम्पूर्ण विवरणहरु एकीकृतरूपमा रहने गरी BIPAD – Building Information Platform Against Disaster Portal मा संग्रह गर्ने र सजिलोसँग उपलब्ध हुने गरी सञ्चालनमा ल्याईएको छ ।
- गोताखोर सम्बन्धी तालिम साधन तथा उद्धार उपकरण सामाग्री खरीद गरी गोताखोर तालीम सञ्चालनको क्रममा रहेको छ ।

- जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरूका लागि सञ्चार तथा सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरणहरू खरिद गर्ने सम्बन्धमा स्पेसिफिकेशन तयार भएको छ।
- Multi Propose Robotic Fire Fighting खरीदको कार्य अगाडि बढेको छ।
- विपद्संग सम्बन्धित खोज तथा उद्धार सामग्री खरिद बोलपत्र मुल्यांकनको चरणमा रहेको छ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा विभिन्न निकायहरूबाट सञ्चालन गरिने विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापहरूको विवरण एकीकृत रूपमा अभिलेखीकरण गर्न, उक्त क्रियाकलापहरूमा दोहोरोपना हुन नदिने सम्बन्धमा अनुगमन गर्न, क्रियाकलापहरूको प्रगति समीक्षा गर्न एवं सेण्डाई फ्रेमवर्क अनुसार प्रतिवेदन समेत गर्न सहज हुने Monitor For Strategic Action Plan (mdsa.bipad.gov.np) प्रणाली सञ्चालनमा ल्याईएको।
- विपद्का दैनिक घटनाहरू Daily Situation Report हरू Website, Social Media मार्फत सार्वजनिक गर्ने गरिएको छ।
- विपद्सँग सम्बन्धित जनचेतनाका सामग्रीहरू तयार पारी विभिन्न भाषामा तयार गरी प्रसारण गर्ने गरिएको।
- पहिरो तथा बाढीजन्य जोखिमहरूको अध्ययन एवं Risk Assessment गरी जोखिम न्यूनीकरण, पुननिर्माण तथा पुनर्स्थापनाका लागि सहजीकरण गर्ने गरिएको।
- आगलागी, बाढी, पहिरो लगायतका विभिन्न घटनाहरूका सम्बन्धमा विभिन्न सूचनामूलक सन्देशहरू तयार गरी प्राधिकरणको सामाजिक सञ्जाल, यूट्युव च्यानल र विभिन्न सञ्चार माध्यमद्वारा सम्प्रेषण ।

- आगलागी, जनावर आक्रमण, चट्याङ्ग, सर्पदंश लगायत विपद्का घटनाहरूको विवरण एकीकृत गरी व्यवस्थित रूपमा दैनिक बुलेटिन प्रकाशन गर्ने काम निरन्तर जारी ।

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

सि.नं.	नाम,थर	पद	कार्यालय	सम्पर्क नं.	फोटो	इमेल
१	अनिल पोखरेल	कार्यकारी प्रमुख	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	९८४१२८०७६४		a.pokhrel@outlook.com
२	डा.डिजन भट्टराई	उपसचिव	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	९८५१३२०२६९		dijansmita@gmail.com

११. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची,

- क) विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- ख) विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६
- ग) प्रधानमन्त्री दैवी उद्धार कोष संचालन नियमावली, २०६३
- घ) विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५
- ङ) राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८ '२०३०
- च) राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७०, (प्रथम संशोधन, २०७५)
- छ) प्रदेशस्तरीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका विभिन्न कानुनी व्यवस्थाहरू
- ज) स्थानीयस्तरका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बद्ध विभिन्न कानुनी व्यवस्थाहरू
- झ) मनसुनजन्य पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०७८
- ञ) विपद् पिडित उद्धार र राहत सम्बन्धी मापदण्ड, सातौँ संशोधन, २०७७

- ट) विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय कार्यमञ्चको कार्यसञ्चालन मार्गदर्शन, २०७७
- ठ) विपद् खोज तथा उद्धार आधारभूत तालिम पाठ्यक्रम तयार गरी लागू गरिएको
- ड) सम्भावित शितलहर तथा हिमपात विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्य मार्गदर्शन, २०७७
- ढ) मनसुनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पूर्णनिर्माण तथा पुनःस्थापना अनुदान कार्यविधि, २०७७
- ण) प्रारम्भिक द्रुत विपद् लेखाजोखा सम्बन्धी कार्यविधि, २०७२, (संशोधन २०७८)
- त) आगलागीजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुर्णनिर्माण तथा पुनःस्थापना अनुदान वितरण कार्यविधि, २०७८
- थ) विपद् जोखिम वित्तीय व्यवस्थापन रणनीति, २०७८
- द) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७
- ध) Technical Guidelines to Conduct Field Investigation of Settlements Affected by Landslides, 2021

१२. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण,

यस प्राधिकरणको चालु आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को तेस्रो त्रैमासिकको कूल खर्च चालु तर्फ रु.१५०८८५८८८.- (अक्षरेपी पन्ध्र करोड आठ लाख पचासी हजार आठ सय अठ्ठासी रुपैयाँ मात्र) खर्च भएको र पुँजीगत तर्फ रु.४४१४८५०१.- (अक्षरेपी चार करोड एकचालिस लाख अठ्चालिस हजार पाँच सय एक रुपैयाँ मात्र) खर्च भएको।

१३. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको वेबसाइट

यस प्राधिकरणको आधिकारिक वेबसाइट www.bipad.gov.np रहेको छ । तथ्याङ्कको लागि

drrportal.gov.np तथा bipadportal.gov.np कार्यक्रमहरूको लागि

mdsa.bipad.gov.np रहेका छन् ।

१४. वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवम् प्राविधिक सहयोग र सम्झौता विवरण

1.EHRP-MDTF (World Bank grant)- Amount \$20M

2.EHRP अन्तर्गत Structural Integrity Assessment(SIA)- Amount \$10M

3.IDA/DPC (World Bank loan)

१५. सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन

-

१६. वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि

१७. सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना उपलब्ध गराईएको विषय

- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन बमोजिम लिखित रूपमा सूचना माग नभएको,
- मैखिक रूपमा विभिन्न व्यक्तिहरू सञ्चार माध्यमहरूले माग गरेको सूचना तत्काल उपलब्ध गराईएको,
- माग भएको र सूचना तत्काल उपलब्ध गराएको

१८. सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सो को विवरण

- आवश्यकता अनुसार विभिन्न समयमा रेडियो, पत्रपत्रिका, टेलिभिजन मार्फत सूचनाहरु प्रकाशन गर्ने गरिएको,
- विभिन्न समयमा आवश्यकता अनुसार ४ पटक पत्रकार सम्मेलन गरिएको,
- कार्यालयको आधिकारीक Website bipad.gov.np मार्फत सूचनाहरु प्रवाहा भइरहेको,
- आधिकारीक Face book, Twiter, Youtube मार्फत आवश्यक सूचना प्रकाशन भइरहेको ।